

Samlat grepp för ökad återvinning av konstruktionsplast

Åsa Stenmarck –
IVL Svenska Miljöinstitutet

Återvinningen av plast från bilar och elektronik fungerar i dagsläget inte så bra som den skulle kunna göra. Samtidigt finns det en ökad efterfrågan som inte möts hos tillverkande industri. De vanligaste kommentarerna på varför detta inte fungerar är: Det måste finnas ett säkert flöde där kvaliteten är garanterad. Det finns ingen efterfrågan.

Den första kommentaren från tillverkaren och den andra från återvinnaren. Lite av en hönan och ägget situation. Tillverkande industri har svårt att satsa fullt ut eftersom de upplever att det inte finns ett säkert flöde av jämn kvalitet, medan återvinnarna inte kan satsa fullt ut på att säkra ett flöde eftersom man upplever att efterfrågan är begränsad. Det kan tyckas enkelt att lösa men faktum är att dessa två parter sällan möts.

KTH och IVL har därför fått medel från Formas för ett projekt om återvinning av konstruktionsplast från bilar och elektronik. Det övergripande målet med projektet är öka återvinningen av plast från dessa produkter och att samtidigt öka andelen återvunnen plast i produkterna. Projektet startades sommaren 2009 och kommer löpa till hösten 2012.

Nyckeln till framgång i projektet EQP är att vi har ett stort antal (21 stycken) deltagare från berörda delar i den kedja vi tänker oss. Vi har bland annat företrädare från: tillverkande industri och underleverantörer (VOLVO, Scania, SAAB, Lenovo, Habia Cable, Bombardier och Plastal), plastindustrin (Polykemi AB, Plast och Kemiföretagen) och återvinningsbranschen (Swerec, Stena, Interseroh RSH Sweden AB, Lantz Järn och Metall, El-kretsen och Återvinningsindustrierna, Skrotfrag), utrustningsleverantörer (Rapid Granulator och Titech) samt ett antal branschorganisationer (SBR, Bil Sweden, TCO Development).

Alla har samlats runt detta gemensamma problem och vill försöka komma på en lösning. Och precis som rubriken säger så är tanken att bland annat genom samverkan över värdekedjan hitta lösningar för att nå projektets mål. Tanken är att vi forskare ska fungera som en katalysator eller smörjmedel och skapa en arena där alla ska kunna komma till tals på lika villkor”.

Så vad gör vi, hur samverkar vi längs hela kedjan, för det är naturligtvis lätt att det spretar iväg åt olika håll när olika intressen krockar. Hur skapar man engagemang hos en så bred grupp? Nedan följer tre exempel:

Möten. Så enkelt som det låter – många av företagen träffas sällan eller aldrig och det är oerhört nyttigt att samlas runt samma bord och faktiskt prata med varandra. Det är också bra att få sätta ord på sina åsikter och ha ett ansikte på den som är mottagare.

En sammanställning av hinder. Alla deltagare har fått ge sin bild av varför det inte fungerar idag. Tanken är att man genom att sammanställa hindren på ett enklare sätt ska kunna kommunicera dem i värdekedjan och på så sätt göra dem mer "kända" och kanske möjliga att lösa. I vissa fall sammanfaller hindren mellan de olika deltagarna även om man inte kommer från samma del av kedjan, det kan vara t.ex. det här med kvalitetsfrågan som även om man har olika infallsvinklar ser det som ett hinder. Men det kan också vara saker som är mer specifika för olika delar. I arbetet har vi bland annat suttit i grupper med representanter från olika delar av värdekedjan och diskuterat de framtagna hindren, rankat dem efter hur viktigt det är att vi löser dem och hur svårt det är att lösa – och inte minst vems ansvar det är att det blir gjort. Inte nödvändigt att ansvaret ligger inom projektgruppen, men ofta ligger det ju hos någon del i kedjan. Det arbetet ligger nu till grund för att vi skapar små delprojekt med mål att lösa olika typer av hinder. Det har också resulterat i att vi har bestämt oss för att göra en möjlighetsmatris för att måla upp en vision av emot vad vi vill styra i framtiden.

Stötfångar projektet. En lite konkretare projektdel, i den mån att det ingår mer praktiska försök, är experimentet att återvinna stötfångare kanske till nya stötfångare eller till andra produkter. Här involverar vi hela kedjan att delta med det som man kan bäst och kommer låta stötfångarna agera testpilot genom hela värdekedjan för att se var den stöter på problem, var den kan behöva en extra knuff och vad det kan bli av den i slutändan. Varför vi har valt stötfångare är framförallt för att det är en stor plastdetalj som sitter lättåtkomligt, men det är också så att plus att bl.a. Volvo idag ställer krav på att en viss del av plasten ska vara återvunnen. Utan att gå in på detaljer kommer projektet se ut så här (respektive delmoment utförs av berörd industri):

Vill du veta mer?

Åsa Stenmarck
IVL Svenska Miljöinstitutet
08 598 56 366
asa.stenmarck@ivl.se

